

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Koppanen, P. (2019) Kenenkään etuja ei heikennetä: palkankorotuksiinkin on paineita. Toolilainen, 2019:1, s. 10.

URL: http://www.tool.fi/wp-content/uploads/2019/03/TOOL_1_2019_netti.pdf

Kenenkään etuja ei heikennetä - palkankorotuksiinkin on paineita

VALTAKUNNALLISTEN YHDISTYSTEN tavoitteet sovitetaan OAO:n yhteisiksi tavoitteiksi. Ne viedään OAJ:n valmisteluun ja päätöksentekoon. TOOL:n lisäksi ammattikorkeakoulujen opetus- ja tutkimushenkilöstöä edustavat AO, KEA, SKO ja SMOL. Sopimuksia tehtäessä järjestötoiminnan periaatteena on se, ettei palvelussuhteen ehtoja heikennetä minkään ryhmän osalta. Vaikka tämän on itsestäänselvyys, on se kirjattu juuri valmisteltujen OAO:n tavoitteiden ensimmäiseksi lauseeksi.

OLEMME POHTINEET amk-sopimusten kehittämistä ja seuraavan sopimuskierroksen tavoitteita. Keskustelussa nousivat esille työhyvinvointi ja jaksaminen. Työtä on paljon ja se kasautuu usein pahasti. Eläkeiän noustessa töissä ollaan lähes 70-ikävuoteen. Millä keinoilla ikääntyneiden opettajien työkokonaisuutta voitaisiin rakentaa, että siitä selviytyisi? Voisiko työmäärää pienentää palkan pienenemättä? Myös aloittavan opettajan jaksamiseen on kiinnitettävä myös huomiota.

Vuosien varrella ammattikorkeakoulujen palkkataso on noussut hitaasti. Paineet palkankorotuksiin amk:n osalta ovat selvät. Toimivat palkkausjärjestelmät toisivat korjausta, mutta talojen talouden heikkeneminen hidastaa palkkojen nousua sitä kautta. Sivistassa työehtosopimuksessa ei kunnollista järjestelmää toistaiseksi ole.

Jäsenten sopimusten tuntemus ja sitoutuminen noudattamaan niitä varmistavat olemassa olevien sopimusten toteutumisen. Luottamusmiehillä ja yhdistyksillä on vastuu huolehtia jäsenten osaamisesta.

Kirjoittaja on ammattikasvatusneuvos, TAMKin lehtori ja pääluottamusmies, OAJ:n Ammatilliset Opettajat OAO:n puheenjohtaja ja Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:n varapuheenjohtaja.

Kokemukseni ammattikorkeakouluista ja amk-sopimuksista ulottuu ammattikorkeakoulujen perustamiseen ja sopimusten tekoon kahdenkymmenen vuoden taakse. Saman ajan olen ollut OAJ:ssa sekä päätöksentekijänä että OAJ:n pääluottamusmiehenä.

Amk-sopimusten käyttöönotossa oli omat vääntönsä, mutta ei muistini mukaan mitään verrattuna nyt käytävään vuosityöaikakeskusteluun peruskoulun ja ammatillisen koulutuksen osalta.

VUOSIEN VARRELLA AMK-SOPIMUKSIA on pystytty kehittämään jonkin verran. Jo alussa olisi ollut syytä sopia ajankäytön seurannasta. Pelkkä suunnitelma ei auta, jos seuranta ei pelaa. Miten opettaja pystyy perustelemaan esimiehelle työajan riittämättömyyttä, jos ei ole näyttöä käytetystä työajasta? Oman kokemukseni mukaan seuranta auttaa myös työmäärän rajaamisessa. Avaintan sopimukseen seuranta saatiin muutama vuosi sitten. Sivistan sopimukseen sitä ei vielä ole. Toinen merkit-

tävä tavoitteen toteutuminen oli se, että sopimuksesta saatiin pois työntäjän mahdollisuus osa-aikaistaa opettaja ysi-puolisella päätöksellä.

SEKÄ AVAINTASSA ETTÄ SIVISTAN sopimuksissa on työryhmä amk-sopimusten kehittämiseen. Työntäjän tavoitteena on erityisesti Sivistan sopimuksessa poistaa tekniikan ja liikenteen erityismääräykset. Sama viestiä nousee toisinaan myös muiden alojen opettajilta. Tässä keskustelussa historian tunteminen auttaa. Mistä tilanteesta sopimuksia aikanaan tehtiin ja millaisista tehtävistä opettajaksi eri aloilla tullaan. Ymmärän niitäkin, jotka kysyvät miksi samalla koulutustasolla ja saman tasoissa tehtävissä on erilaiset palvelussuhteen ehdot. Tekniikan ja liikenteen palkkataso kaikille amk-opettajille ratkaisisi tilanteen, mutta se vaatisi paljon rahaa. TOOL:n jäsenet saattaisivat kokea sen heidän tilanteensa heikkenemisenä. Saatavuus on perusteltu syy eroihin. Saatavuusliikettä voidaan maksaa tarvittaessa kaikille.